

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A Kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtöken és vasárnap.
Előfizetési árak: 3 részre 5 frt. félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 20 kr., — Egyed. száma 5 kr. Közzétek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomó dájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Sans phrases.

Különböző oldalról hallhatók hangok, melyek az imént elhangzott trónbeszéddel foglalkozva, igazolhatatlannak találják, hogy a korona e megnyilatkozásában munkaprogramm, frázis és minden körülírás nélkül csak is munkaprogramm foglaltatik. Ez az ország már elég frázist hallott és a korábbi kormányok stilisztikai gyakorlatának, korábbi trónbeszédek művészileg esztergályozott szó- és mondatképzéseinek alig volt igazi tartalmuk, a szívek és keblek voltak azok számítva. A józan, bíráló elme kivetkőztette sallangjaikból a ezifra frázisokat és a stilisztikai mutatóványokból nem maradt más, mint az üresség, a tartalmatlanság szorongató érzése.

Báró Bánffy miniszterelnök sem a szívhez, sem a kebelhez nem appellál. Ő nem az az ember, aki a magyar nemzetnek egy szépen festett lánnyal szépen elrendezett frázisokat szolgál fel és a népnek, mely anyagi jóléteért küzd és kenyér után kiált, tojásbabból vert omlettet nyújt, amely csak egy pillanatra készül, aztán semmivé lesz, vagy pedig alaposan elronyja rusztikus gyomrát annak, akinek szánva van.

Sans phrases. A trónbeszéd programot foglal magában és a legélesebb elmél

hívja ki a bírálatra. Egészséges tervekkel szolgál és biztossággal megtrondja, minnek kell történnie, mi hasznos és mi szükséges. Házi koszt, egészséges és erős házi koszt, amely ellehet az inyesiklandozó fűszerek nélkül. Sőt el kell lennie, hogy az egésznek hatása veszendőbe ne menjen. E trónbeszédben Szent István koronájának viselője ezt az utasítást adja: „Menjetekek és dolgozzatok!” A nép a sok beszédűtől, az üres frázisoktól megcsömörlött. Dolgos parlamentet akar a nép látni, szorgalmat a munkánál. A mulatság, az áldástalan vitatkozás, szóharez, botrány és dulakodás sok, nagyon sok pénzbe kerül az országnak s nincs belőle semmi, de éppen semmi haszna.

A „Pester Correspondenz” szerint a trónbeszéd azért volt oly egyszerű, hogy tudja meg az ország mi a törvényhozás szándéka minden téren és mit nyújt a kormány kezdeményezése és ezért sorolta fel csak egyszerűen, az összes program-pontokat a trónbeszéd és jelölte meg a a nemzet, valamint annak parlamentáris képviselője számára a sok elkerülhetetlenül szükséges alkotást. A parlamentnek fell ismernie ebből, hogy kevés ideje marad a sok beszédre, hogy sokat kell dolgoznia és keveset szabad lánmáznia.

A szép stílusú trónbeszédek a politikusoknak és a diplomátáknak valók. A

legújabb, frázis nélkül való trónbeszéd a nép számára készült és az egész országban osztatlan nagy örömet keltett.

Törvényhatósági utak állami átvétele.

Háromszékvármegye törvényhatósága f. év október 13-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy az aldoboly-bükszádi s főként a nyén-bodza-krásznai hadászati utak államosítása ügyében egy a kereskedelmi miniszterhez, mint a képviselőházhoz feliratot intéz. A törvényhatóság feliratát a képviselőházhoz közöljük a következőkben:

Háromszékvármegye alispánja.
Sz. 17209 — 1896.

Mélyen Tisztelt Képviselőház!

Háromszékvármegye törvényhatósága képviselő bizottsága folyó évi június hó 15-én 358 jkényvi pont alatt azt a határozatot hozta, hogy a Kereskedelemügyi m. kir. miniszter az aldoboly-sepsi-szentgyörgy-bükszádi s főként, a nyén-bodza-krásznai hadászati fontosságú törvényhatósági közutaknak az az 1890 I. t. cz. 6. §-a értelmében az állami utak hálózatába leendő átvételére kéresek meg.

A törvényhatóságnak eme kérésére Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 44391. 1896 számú leiratában értesíteni kegyeskedett a vármegye közönségét, miszerint feltéve, hogy a törvényhozás e részbeni előterjesztését elfogadja — a nyén-bodza-krásznai utat az 1900-ik, az aldoboly-bükszádi törvényhatósági közutat pedig az 1901-ik évben szándékozik állami kezelésbe venni.

A törvényhatóság képviselő bizottsága folyó évi október hó 13-án 450 jkvi. pont alatt azon határozatot hozta, hogy a törvényhozás hozza szóban forgó

TÁRGZA.

Egy elfogott levél.

—Íróját találják ki az olvasók.—

Kedves Gizikém!

Olyan szeszélyes kedvemben vagyok, hogy valakit okvetlen meg kell bosszantani. Én édes istenem! Miért vannak az embernek barátai? Megbosszantalak téged; írok neked egy négy oldalas, tizenhat malaczal illusztrált levelet. (Sajnáljuk: a tinta-malaczokat — a melyek igen kedvesek, mert egy bájos kisasszony, a kit városunkban mindenki ismer, — tolláról esepontok le — nem reprodukálhatom. A szedő). Tudod-e Gizi, min kezdem e levelet? Egy sóhajtatson. Az a szószóham, mely a ti szélmamotok vitorláit megmozgatja, szelid zefir, az én sóhajom hoz képest.

Hogy min sóhajtozom?

Mert tavik virágkelyhébe az estike, ha a nap első sugarát ráküldi, vagy mért zug az éji bogár s neki megy a falnak, vagy mért lett író Fene Tamás, — megannyi problémák s tudnád-e azokra felelni? Semmi ellenmondás: nem tudnád.

Én a sóhajomat mély bánatnak tudom be. Bánatom sőtét, mely gyászt igényel, mert mély mint a tenger: a lányságomat gyászolom, hogy miért kellett annak a tizenkilenczedik századra esni?

Hiszzen ninesenek többé fiatal emberek!

Azt mondod: vannak?

Ugyan ne affektálj, Gizi. Hát fiatalság az a ptyoba, ideg zsábás, csillár alatt esőzködő, göthős, aszu és váltókóros herbatea színű fiatalság?

Van nekem egy tantim (te még nem ismered, Gizi), szép ezüst haja van és oly fényes elokenvezője, hogy az isten is anyósnak teremtette. Nekem gyönyör hallgatni, mikor a fiatalságáról, a lányságáról beszél, mikor kriolint viselve, hogy is mondjam, ha egy kissé izés is volt, de boldog volt. Oh, ő még két napot táncolt egyváltó!

Micsoda? Az én udvarlóm (istenem! udvarlóm?) már az első terem-fordulónál hidegen meghajtja magát s megy Fodor Taszilló strupirtságával spricezerezni. S Agnes iszik vele, a szélhámos. Aztán politizál, kártyázik, mellel, (de ez csak a mama véleménye) miután jó nevelése van, óránként (egy evő kanállal) megkér ezi: hogy mulatok? Nem ártalmas a tánc? Meg, hogy itt maradok-e hajnalig? Oh, te ókori ezethal, nézd Jónásnak ezt a századvégi spricezer ivót s — nyeld el. De ne enged napvilágra még a nívóiekek leányai házi szükségletére se. Ugy se érnének semmit ezzel a — majommal.

Haragszom!

Van baj édesem, rogyásig, sok. Mert nem veszed észre, hogy a kik előtted numeráltak és főleg (a mi fontosabb) a mama előtt ponderáltak, azokban fölfortyant a nemzeti öntudat és sietnek még e szűkre maradt millenniumos évben megháza-

sodni. Te, a mi „becses lapunk” egymásra hozzák a hymenhireket. Bizonyosan úgy van nálatok is. (Csak a miénket nem hozzák, Gizi.) A ki maradt egy, két, három nyomo. . . (No, a népdalt akarom ezítni) az Politika ténasszonnyal kacérkodik. Pedig egy kreiecpolka többet ér Bismark minden fufangjánál. Mert Kossuth Ferencnek és Polónyi Gézáknak lesznek mindenha, de egy jó kreiecpolka tanczost ma-holnap isszonyu sziv-elborulásunkra, csak a muzeumokban fognak mutogatni. Hej, sok stréber honatya jelöltnek tudni kellene, hogy egy parlamenti szűz beszéd izgalmainál többet ér az az izgalom, a mit a mi szűzi — tekintetünk eredményez. Gizi! Csínáljunk mi is ligát. Ha a néppárt meg akarja menteni a veszendő lelkeket: nem kevésbé nemes feladat az én vállalkozásom megmenteni az ifjuság röpke éveit, a melynek gondatlan mulatozása — szégyen, gyalázat! — immár anachronismus.

Gizi, hallatlan, Gizi! Idáig hallottam lapos ástásodat! Ugy látszik: az analitikus okfejtés iránt nines benned valami élénk vágy.

No, jó. Áttérek másra: írok neked a farsangi kilátásokról.

Hát hiszen, ha össze nem szugorodik: lesz valami Hallom, hogy e szezonban városunk fiataljai(!) alárcezbáltat óhajtanak rendezni, confetti dobolással. Confetti? Mi a feki? Noch nie da gowesen. Ős budavárában rendezték ezt, hogy felkerültem. Ott ismertem meg Pichler képviselő urat. (Te, mit szólnál hozzá, ha Koss th Ferencet helyet neked lenné a — titkárod?)

ügynek kedvező megoldása végett felirat intézések. Mélyen tisztelt képviselőház! Törvényhatóságunk ismert helyzetét és gazdasági viszonyainaknak csak átfutó szemlélése is meggyőző bárkit arról, hogy közlekedésünk, mely a lakosság létfeltételének legfontosabbikát képezi, tovább fejlesztendő. Azonban sajnos, hogy törvényhatóságunk közúti alapja oly pénzügyi helyzetben van, mely szerint a közutak fejlesztése a folyton fokozó közlekedési igényekkel szemben háttérbe szorul, mert a rendelkezésre álló évi fedezetet — a mi beleértve a természetbeni kötelezettség kétes jellegű értékét is, alig éri el a 80 ezer forintot, teljesen igénybe vesszük 334 klm. terjedelmű uthálózatnak a közforgalom érdekeihez viszonyított fentartási költségei, ugyanannyira, hogy kiépítetlen utaink rendezése, több utcabályozás, számos műtárgy végleges jellegű építése, a hegyi szakaszokon az úttest-tartozékok fokozatos fejlesztése mindig jobb időre halasztatik.

Az útfentartási alap kimerülését fokozza még azon körülmény is, hogy az uthálózatból 106,320 klm. hosszú hadászati fontosságú közutat kell gondozni, ezek között foglalnak helyet a szóban forgó közutak is, melyek közül a nyén-bodza-krásznai törvényhatósági közut a folyton bekövetkező hegyesuszamlások, hegyomlások, testvizek felfakadása miatt csak napszámosokra több kiadást igényel, mint az összes törvényhatósági közutaink; s midőn utbiztosaink némelyikére 133. kilométer ut-ot sztatik be gondozásul, addig a folytonos munkálatok miatt ezen 37 kilométernyi uton, melynek fentartása határozottan Brassó vármegye és a Románia szomszédos forgalom és közgazdasági érdekeit szolgálja, egy külön utbiztosítást kell alkalmazni.

Költségvetésünket oly arányban terhelik továbbá a brassó-háromszéki helyi érdekű vasút létesítésének támogatására vásárolt részvény vétel árának törlesztéséhez az utalaphól megszavazott 8500 forintnyi évi hozzájárulás, a törvényhatósági közutaknak az 1890. I. t. cz. 69. §. értelmében elkészítendő törzskönyvezési munkálatok költségei, hogy közutaink azon a színvonalon, a hová lelkiismeretes buzgalommal, erőyes tevékenységgel fokozatosan emelkedtek, a legnagyobb takarékoszággal sem tartathatók meg, hanem feltétlenül bekövetkezik az állami és helyi érdekekkel ellentétes esés.

Ezen törvényhatóság hazafias kötelességének ismeri az 1890. I. t. cz. által megjelölt feladatainak a legnagyobb tevékenységgel megfelelni, azonban a reá nehezülő kötelességek oly mérvet öltöttek, hogy azokat csak nagy áldozatokkal lehetne teljesíteni, de a melyeknek meghozatalát törvényhatóságunk lakóainak túlfeszített megterhelhetősége akadályozza.

A nyén-bodza-krásznai törvényhatósági közutnak jó karba helyezését és ily módon való fentartá-

sát a Rumánia királysággal létesítendő vasúti és közúti összeköttetésekről szóló 1891. évi XL. t. cz. 34. szakasza értelmében a szerződő fél, tehát a magas kincstár vállalta magára tekintve továbbá azt is, hogy a nyén-bodza-krásznai, mint az aldoboly-sepsi-szentgyörgy-bükszádi törvényhatósági közutak az 1895. évi állami költségvetés keretében szerepeltek, ezen törvényhatóság megbízása folytán tisztelettel járulok a mélyen tisztelt képviselőházhoz, hogy az 1890. I. t. cz. 6. §-sa értelmében a szóban forgó hadászati fontosságú utak államosítását még az 1895. évi állami költségvetés rendjén tárgyalni, illetve az 1897. évi állami kezelés alá történő átvételéről törvényhozással intézkedni méltóztatassék.

A mélyen tisztelt képviselőháznak: kiváló tisztelettel

S. Szt.-Györgyön, 1896. október 31-én.

Gábor Péter,
alispán.

A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet egy éve.

Kézdi-Vásárhely, 1896. november 30.

Közyűlése volt nov. 29-én, vasárnap délután a háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézetnek, az intézet tantermében. Egy évi munkáságról való beszámolás s egy év alatt elért eredmények tükrö volt ez ülése.

A munkásság, melylyel az intézet minden tisztviselője, minden tagja igyekezett teljes odaadással szolgálni a nemes ezélt, elismerést s tiszteletet érdeme; az elért eredmények, — akár erkölcsi, akár anyagi szempontokból tesszük azokat vizsgálatunk tárgyává — kielégíthetik a legszigorúbb kritikus vágyait is, ha ugyan fölül nem mulják.

A gyűlést az intézet alapító elnöke, br. Szentkereszty Stephanie ő méltósága nyitotta meg, egy nagyszabású, alkalmi beszéddel. A hálás közönség a szép beszédet megéljenezte s teljes szövegében jegyzőkönyvébe írni határozta.

Dobay János, az intézet titkára vette azután át a beszéd fonalát. Daczára annak, hogy ez első jelentése volt, oly nagy szakértelemmel, annyi körültekintéssel beszél az árvaház belételeiről, annak fontos missziójáról, az elért nagy eredményekről s azon különféle véleményekről, melyek az árvaháznál közszájon forgognak, hogy azt hihetőnek egészen benne él a dolgokban. — A közgyűlés a szép irályllyal, nagy gonddal s fáradsággal összeszorkozott jelentést jegyzőkönyvébe írni határozta, titkárnak pedig hálás, őszinte köszönetet mondott fáradozásáért.

Az igazgató jelentése szintén végig lekötötte figyelmünket. Egy az árvaházi nevelés terén gazdag tapasztalatokkal bíró, az ügyért lelkesedni tudó, pályáját szerető egyén megnyilatkozása volt a jelentés. Legszébb része az volt, midőn a maga s nevelő társai munkájáról számol be. E munkát — mint mondja — nem a kötelesség, nem a parancs végezteti velünk — hisz az nem képes erre — hanem a szeretet. . . mely minden lépésünk vezére.

A növendékek száma az elmúlt évben 44 — volt. A nevelő személyzettel, bennlakó fizetéses növendékekkel s szolgálkával együtt a létszám volt 61. — Az élelmezés házilag kezeltetett s belekerült 30—30 frt — 93 krba. Egy személy egy napi élelme tehát kerül 13 és 2/10 krba. — Bizony példát vehetne a gazdálkozás e neméről az ország sok internátusa, hol 20—25 frt ellátás díjért sem adnak a gyermekeknek elegendő s jó táplálékot.

Az egészségügyet igazgató nem tartotta kedvezőnek az elmúlt évben. 36 növendék volt beteg s ezek közül egy, Dancs Róza meg is halt.

A vagy. kez. bizottság jelentése az anyagiakról, az iskolaszék jelentése a szellemiokről számolt be.

Előbbiből tudtuk meg, hogy az intézet jelenlegi vagyona az év folyamán 1244 frt 56 krral szaporodott s tesszen most 47938 frt 63 krajczárt. — Az intézet fentartási költsége 6123 frt 12 kr. volt. Ez bizony nagyon kevés, ha tekintetbe vesszük, hogy mindennap 61-en ülnek az asztalnál, hogy 44 árvát kell ellátni mindennel s végre azt, hogy az összegből a személyzet fizetése, az adók s illetékek 1832 frt 16 kr-át vettek igénybe.

Az iskolaszék jelentése, míg teljes elismeréssel szól a tanítók munkásságáról s a szellemiekben elért eredményekről, addig sajnálattal ad kifejezést a felett, hogy a tisztán gyakorlatias irányú nőpariskola nincsen kellőleg pártolva.

A jövő évi költségvetés, a számvizsgáló s leltározó bizottságok jelentéseinek elfogadása után egy gesz sora kö-

Mindenről nem szólhatsz, csak a fontosabbakat említem föl. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur az elmúlt évben is 2400 frtot utalványozott az intézet folyó szükségleteinek fedezésére. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 600 frtot, a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur pedig 260 frtot. — Háromszékvármegye első sorban a 15 ezer frtos alapítvány kamataival, 600 frttal, később a tinalapból engedélyezett 200 frttal járult segélyekpen a fentartási költségekhez.

A háromszéki nők gyűjtéséből nagym. Pótsa József v. b. t. t. főispán ur fog juttatni 1000 frt alapítványt az intézetnek, mely jóságért a közgyűlés hálás elismerő köszönetet mondott a „székelyek atyjának.” Tottek továbbá a közdivásárhelyi tanítói kör 100 frt, belafalvi Tazson János 100 frt, nagym. Széll Kálmánról szül. Vörösmarty Ilona ur-nő 100 frt, Piplinger Gyula 50 frt és Kókósy Károly 50 frtos alapítványt. E nemeslelkűségért a közgyűlés a kegyes adakozóknak, valamint a helybeli két takarékpénztárnak, kik közül az egyik 20, a kisegítő tak. 10 fr ot adott az int. alap javára, jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

Végül a közgyűlés egyhangulag s nagy lelkesedéssel megválasztotta Nagym. Wlassits Gyula miniszter urat, György Aladár tanügyi író s Gábor Péter alispánt az intézet disztagjaivá. Ez által vélvén esekély részét leróni ama nagy jóindulatnak s pártfogásnak, melylyel nevezettek intézetünket elhalmozzák.

A népes gyűlés az elnök életetésével ért véget.
M.

A kézdívásárhelyi „Stephánie” menedékház évi közgyűlése.

Kézdi-Vásárhely, 1896. november 30-án.

Az árvaház tantermében tartatott meg nov. hó 29-én délután a kézdívásárhelyi human intézetek legerényebbekének, a „Stephánie” menedékháznak rendes évi közgyűlése. — Az ülést báró Szentkereszty Stephanie ő méltósága egy szép beszéddel nyitotta meg. — A beszédet megéljenezték s magvas tartalmánál, szép irályánál s hatásosságánál fogva jegyzőkönyvébe írni határozta.

Utina Dobay János titkár ur olvasta ol humoros, jóízű jelentését, mely míg egyfelől állandó derűtségben tartotta a közgyűlés tagjait, másfelől szép rendben előadta azokat a nevezetes mozzanatokat, eseményeket, melyek az intézet egy évi történetét betöltik. — Az intézetet egy jó asszonyhoz hasonlítja; nincs históriája, esondesen öldögél napról-napra, teljesítve a nagy, a szép ezélt, mely homlokára van írva. — A jelentés tudomásul vétetvén jegyzőkönyvébe írni határozatott s titkárnak fáradozásáért elismerő köszönet mondott.

A vagyonekező bizottság jelentése szerint az intézet vagyona 14481 frt 13 krajczár. — 524 frt 26 krajczárral több, mint az előző évi. — A közgyűlés örvendetes tudomásul vette, hogy az intézet vagyona, bár lassan-lassan, de folyton szaporodik s a kezelő bizottságnak odaadó fáradozásáért köszönetet mondott.

A leltározó s számvizsgáló bizottságok jelentéseinek elfogadása után jóváhagyott az 1897. évi költségvetés s felolvastott az ősz gyűjtés eredménye. E szerint ebből 37 frt 94 kr. gyűlt össze.

Az elnöki előterjesztések során tudtuk meg, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége, jó királyunk legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a folyó évben rendezendő XIX. jótékonyozó-lu államsorsjáték jövedelmének 1/10 része a menház javára fordíttassék. A közgyűlés mély hálával s benső köszönettel vette tudomásul e nagy szerenését s elhatározta, hogy e köszönet juttassék a trón számlájára. — A nyrendő segélyből pedig az intézetnek egy új, a kornak megfelelő épület emelése határozatott el.

No, tudod. . . . De képviselő. Remélem, értesz!) Azt mondják andalgóan táncolja a dreischrittet. Oh, mily andalító!

Gizi, Gizi, mi tagadás benne, én már szeretném a házasetet effektusos drámájában a — harmadik felvonást játszani.

Te Gizi, be pompás lenne, ha Imrét, a képzeletbeli Imrét a — mama jóvetelével ijeszthetném. Oh minő fancesali képet vágna, már mint — Imre. Te, nov. 5-én lesz a nevenapja. Himzett papucsot csinálók neki, himzett papucsot, keress kérlek a Magyar Bazárban számára valami jó minát.

Be bohó is vagyok! Hiszen nekem kellene keresnem először Imrét. — Ámde szigorúan megkövetelem a gondviseléstől, hogy hamarosan engedje őt megszületni. Még a fogaim első blombozása előtt ohajtanám a fejkötőt. . . . Ez csak eléggé redukált kívánság, mit gondolsz?

De visszatérek tárgyamhoz. Lesz, képzeld megyecské bálja is. Hm. Ha én abban már rendező lehetnék.

Mit gondolsz, nem jó lenne nekünk imádkozni a szocializmus újra való kitörésén. Akkor szaporítanánk nálunk a katonaságot s horogra. . . . De nem folytatom. Nem szeretem a légvárat. Pá Pá. Milenniumi stilszeúséggel 1000-szer csókol, híved tied:

Miczi.

A menház javára adtak az év folyamán Kézdi-Vásárhely városa 6 öl tüzfűt, a Kézdivásárhelyi takarékpénztár 10 s a kézdívásárhelyi kiegészítő takarékpénztár szintén 10 fűt, mely jótettekért szintén írték a közgyűlés a hila adóját leróni.

A szép gyűlés, melyet a tagok részvéte általánosan hangulatban tartott, a nemes lelkű alapító elnök, br. Szentkereszty Stephanie ő méltósága elzetésével ért véget.

M.

Fölhívás.

Magyarország összes tanügyi férfiaihoz és a tanügyi iránt érdeklődő polgáraihoz!

Az „Eötvös-alap” országos tanítói egyesület, melynek a II. egyetemes tanügyi kongresszus kötelezővé tette a „Tanítók Háza” létesítését, azzal a kérelemmel fordul Magyarország összes tanítóságaihoz, (tanáraihoz, tanítóhoz és tanítónőkhöz), valamint általában a jótékony vagyonszerző osztályhoz, hogy közpénz vásárlásai alkalmával attól az üzletembertől, akitől vásárol, kérje, sőt követelje a „Visszatérítési Pénztár” szelvényeit és azokat küldje be a létesítendő „Tanítók Háza” javára az egyesület pénztárához; Roller Mátyás urhoz (Budapest, VI. ker. Nagymező-utca 1. szám.) Ezek a szelvények tudvalevőleg azt az u. n. kassza-skontót képviselik, a mit közpénz vásárlásoknál, minden áremelés nélkül, minden üzletember a saját jól felfogott érdekében, szívesen megad.

Erről a külföldön már általános ismert intézményről a kereskedelmi miniszter megbízásából Vörös államtitkár 1896. június 7-én kelt leiratában így nyilatkozik: Kereskedelmi és általános közgazdasági szempontból a felvetett eszmét, hogy a közpénzfizetési engedmények, melyek magukban véve könnyen elkallódó csekély összegűek tesznek ki, a megjelölt módokat mellett tökéltessenek, helyesnek tartom, mert a szóban levő eljárás megvalósítása nemcsak a tökéltést segítő elő, hanem ösztönzést adna arra, hogy a közpénzen való vásárlás előmozdítassék, mi úgy a kereskedelemre, mint a fogyasztó közönségre nézve csakis előnyös következményekkel járhat.*)

Ezt az intézményt óhajtja az „Eötvös-alap” országos bizottsága a „Tanítók Háza” javára fölhasználni s azért kéri úgy a kartársakat, valamint kért általában mindenkit, hogy ne kimólyják azt a kis fáradságot, mely ezen szelvények gyűjtésével és pénzárosunkhoz való beküldésével jár. Nem közpénzáldozatot kérünk mi, hanem csak egy kis fáradságot, a minek majdan száz meg száz árva-halála lesz bőséges jutalma!

Az „Eötvös-alap” országos bizottsága az Általános Visszatérítési Pénztár Részvénytársaság alapszabályaiból meggyőződött arról, hogy a szelvénybetétekért árvapénzek elhelyezésére alkalmas (pupillárisan) biztos, kamatozó értékek vásároltatnak s így semmi körülmények közt sem lehetünk kitéve annak, hogy kartársaink és a nagy közönség ily módon megtakarított, e nélkül ugyanis elkallódó, fillérei elveszenek, mert a Visszatérítési Pénztár kötelező van megerősített alapszabályai által arra, hogy a pupillárisan biztos értékek kezelését állami ellenőrzés alá helyezze.

Fölkérjük tehát újból is t. kartársainkat, valamint a „Tanítók Háza” iránt érdeklődő jótékony közönséget, hogy közpénz-bevásárlásaiknál a Visszatérítési Pénztár szelvényeit követeljék s a szelvényeket fennebb említett pénztárosunkhoz beküldeni szíveskedjenek. Ha fölshírlatunk meghallgatásra talál, évenként több ezer forintot gyűjtünk a „Tanítók Háza”-ra, melynek létesítését a II. egyetemes tanügyi kongresszus összlése is fontosnak és kívánatosnak mondotta.

Budapest, 1896. november elején.

Lakits Vendel,
titkár.

Péterfy Sándor,
elnök.

Irodalom.

— **Jókai Mór.** Országos feltűnést keltett a napokban az a levél, a melyet Jókai Mór karczagi

választóihoz írt, bucsut mondva benne a politikának a melyet fényes szellemével oly sokáig szolgált. Az ősz poeta visszavonul íróasztalához, dolgozó szobájába, a melyhez mint tudjuk, hű maradt politikai pályafutása alatt is. Babérjai, melyeket mint szónok és mint törvényhozó szerzett, ha nem is hervadnak el egyhamar, de örökké nem tartanak; míg az a korszak, a melyet a magyar nemzet írói érdemeinek elismeréseképpen lábaihoz tett, örökzöld marad akkor is, a mikor ez az egész korszak politikai küzdelmeivel együtt már a historiáé lesz. Az irodalom tehát visszakapta Jókait, a ki hála a fölöttünk örökös gondviselésnek, ma is még szellemi jelenségeinek teljes birtokában írja elbűvölő történeteit. Mi mindent várhatunk még tőle most, hogy a politikától teljesen visszavonult s egész idejét a Muzsák társaságában tölti! Összes munkáinak jubileus kiadása száz kötetre volt tervezve; de mintha Jókai ezt a keretet szűknek találta, mintha neki még legelőbb száz kötet megírni valója volna! És ő bírná fogja. Van ehhez az emberfölötti munkához emberfölötti ereje, a minthogy Jókai neve már ma is lassanként mythikus fogalomná válik, jövődök századok irodalom buvárai pedig bizonyára ki fogják sütni, hogy nem is egy Jókai írta ezt a tömérdek szép regényt, hanem legalább is tíz. Hisz mi magunk is úgy vagyunk vele! A mikor összes műveinek gyönyörű kiadásából újabb és újabb sorozatokat olvasunk, el se tudjuk képzelni, hogy ennek még folytatása is lehet és hogy a vállalat, mely kibocsátja, még csak felén van nagy munkájának. Hogyan kiáltunk fel önkénytelenül; együtt látva ötven kötet Jókait — marad még valami a hátra levő ötven kötetre? Kines az az ötven kötet Jókai, a mely összes műveinek gyűjteményes vállalatából már eddig megjelent szinte kiesényes dolognak látszik a munka olosaságáról beszélni akkor, a mikor minden művelt ember tudja, hogy egyuttal megfizethetetlen nemzeti kincsét szerez meg a vevője. Jókai könyvei igazán azokhoz az irodalmi termékekhez tartoznak, a melyek „egy magyar család könyvtárából nem hiányozhatnak” s csak hálások lehetünk a Rávai Testvérek Irod. intézet részvénytársaságnak, a mely módott nyújtott a kevésbbé tehető polgári családoknak is arra, hogy könnyen törleszthető havi részletfizetések útján ezt a monumentális, örök időkre szóló művet megszerezzék. Ez a vállalat a mi ismételt ajánlatunkra talán nem is szorulna — mert hisz maga bírálja legjobban önmagát, de mégis szükségesnek tartottuk felhívni rá olvasó közönségünk figyelmét most, a karácsonyi könyvvásár idején. Műlő becsű olvasmányok helyett — egy darab halhatatlanság! Beososabb karácsonyi ajándékot Jókai összes műveinél el se tudunk képzelni!

— **Verne Gyula összes munkái,** új olosabb diszkiadás. Kiadja a Franklin-Társulat. A nagyhirű francia szerző műveinek ez új kiadásában már hét munka jelent meg, az egyedüli kiadás, mely a francia eredeti képekkel érdekesíti a köteteket. Most a nyolcadik munka kezdődik meg az 53–55 ik füzetekkel: A Robinsonok iskolája, regény, francziából, fordította Visi I. nre. Második egyedül jogosított magyar kiadás 50 képpel. Verne minden regénye az ismereteknek annyi gazdagságát, az előadás annyi érdekesítő tulajdonságát foglalja magában, hogy a felnőttek és az ifjuság közt méltán elterjedtek. Összes munkáinak kiadása mind díszes kiállításuknál, mind tartalmuknál fogva érdemes ünnepi ajándékokul s a közeledő ünnepekre a könyvpiacon egyik érdekessége. Kéthetenként egy-egy fűzet hagyja el a sajtót. Egy fűzet ára 20 kr. Díszes bekötési táblák kötetenként 40 kr. Megrendelhető minden könyvtárban.

Ujdonságok.

— **K-nevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Sekneider Hermin sepsi-szentgyörgyi állam segélyezett polg. leányiskolai segéd-tanítónőt ugyanezen iskolához a X. fizetési osztályba való helyezéssel rendes tanítónővé, Zágoni Sándor okleveles tanítót, az étfalva-zoltáni állami elemi népiskolához, rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Időjárásunk.** Nagy hideggel köszöntött be az idei tél, hanem a hideg nem sokáig tartott. Vasárnap a hőmérő 12 R° hideget mutatott, de

azóta az idő folyton enyhült most már még éjjel sem száll az 5 R° fok alá.

— **Katalin bál.** A kézdívásárhelyi kereskedő ifjuság minden évben meg szokta tartani az 6 Katalin napi táncvizigalmát rendesen nagy sikerrel. A múlt szombaton tartott bál egyike volt a sikerültebbeknek, mert ha nem volt is ópen zsufolt ház, de arra elegendő volt, hogy a mi kiesiny táncztermünk egészen megteljen s a mi fő — meg volt ama fesztelen jó kedv, mely a jól sikerült bálok legfontosabb alkotó része. A kedélyes tánczvizigalom a hajnali órákban ért véget.

— **Meghívó.** A Kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet, a városi szegények segélyezésére, Kézdi-Vásárhelyt a városháza nagytornében, 1896. december 5-én, szombaton fillérestélyt rendez. Háziaszonyok: Ince Istvánné, Dr. Gulya Lászlóné, Martzi Ferenczné. Műsor: I. Felolvas Szabó István ur. 2. A „kevlári” bucsu. Melodráma. Előadják: Martzi Ferenczné urnő és Diénes Matild k. a. 3. Zongorázik Hegyesi Gizella k. a. 4. Monolog. Előadja Elekes Katinka k. a. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj: személyenként 30 kr. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a jótékony Nőegylet.

— **Szabadalmi leírások.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. szabadalmi hivatal, a szabadalmi leírások első 50 példányát a kamarának megküldötte és ezek ennek irodájában a hivatalos órák alatt, az érdeklődők által betekinthetők.

— **Pályafentartási fák.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy az aradi m. kir. államvasutak üzletvezetősége a részére 1897. évben szükséges pályafentartási fák szállítására pályázatot hirdetett. Pályázati feltételek az aradi m. államvasutak üzletvezetőségénél, nemkülönben a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők. Pályázati határidő 1896. évi december hó 15-ike.

— **Termények és anyagok szállítása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a marosújvári és deásaknai m. kir. sóbánya hivatalok részére 1897. évben a következő termények és anyagok szállítására árlejtési hirdetményt kocsátott ki és pedig: I. Marosújvár részén. Elegy-buza 2000 hektóliter, tengeri (törökbuza) 1200 hektóliter, petroleum I. minőségű amerikai 8000 kilogramm, fagygyugyertya 6000 kilogramm. II. Deásaknára. petroleum 600 kilogramm, fagygyugyertya 1000 kilogramm. Ezen termények és anyagok szállítását elvállalni szándékozók felhivatnak, hogy 50 kros bályeggel ellátott és 5% bányapénzzel felszerelt, esetleg csak egyes tárgyakra és hivatalokra is vonatkozó, — a pályázati feltételekben meghatározott módon kiállított írásbeli ajánlataikat 1896. évi december hó 14-én délelőtt 10 óráig „Ajánlat anyagok szállítására.” — feliratu borítékban lepecsételve ezen főbányahivatalhoz nyújtsák be. Az árlejtési és szerződési feltételek alólírt m. kir. főbányahivatal irodájában, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Nyiltér*.)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik köszvények, csúznál, tag-szagattatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kapható; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

(196.) I.

E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Sz. 2434—896.
tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság közli, hogy a kézdivásárhelyi ev. ref. egyház alapja végrehajtásának léczfalvi Mihály Pál és id. Szakács József végrehajtást szenvedő elleni 33 frt 70 kr. tőkekövetelés s járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Léczfalva községben fekvő, a léczfalvi 128 sz. tjkvben foglalt A+ 3482 hrszám 68 frt becsértékű, a 323-ik sz. jvben foglalt A+ 1592 hrszámú 27 frt becsértékű, a 347 ik sz. tjkvben foglalt A+ 921/2 hrszámú 42 frt becsértékű, az 1909/1 hrsz. 34 frt, a 3108 hrsz. 17 frt, a 3326 hrsz. 17 frt becsértékű, egy a 962 sztkvben fog-

lalt A+ 921/1 hrsz. 9 frt, 4502/2 a, 4503/2 hrsz. 31 frt. becsértékű, valamint az 590 sz. tjkvben foglalt 515 hrsz. és 60 frt becsértékű ingatlanokra a fennebb ezeannel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi December hó 31 ik napján délelőtt 9 órákor a léczfalva község házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat közpénzben vagy az 1881. 60 t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött közéhoz letenni vagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elisvényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság.

K.-Vásárhelyt, 1896. szeptember hó 14-én.

Gaál István,
kir. egy. bíró.

197 1—1

Sz. 22979
1896.

Pályázati hirdetmény.

Az 1897. évi január hó 1-től kezdve Háromszék vármegye törvényhatósága közvetlen kezelése és felügyelete alá jövő a „Háromszék vármegyei szegények menháza” nál beállítandó menháza-ondnoki állásnak a szabályrendelet 11. §. alapján leendő betöltése iránt pályázat hirdetett.

Ezen állás után az évi fizetés, ha pályázó nő és neje a gazdaságonyi teendőket ellátja, 300 forint, ha nő-

len és ez okból melléje még gazdaságon is fogadandó, 220 forint van megállapítva; emellett az intézetben szabad lakást, fűtést és világítást élvez.

Ez állás egyelőre ideiglenesen töltetik be és egy évi ideiglenes sikeres működés után a törvényhatósági közgyűlés által véglegesítetik.

A kik az egyszerű kincstári számvitelben jártassággal bírnak, ha azt igazolják, előnyben részesülnek.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásukat, minősítésüket, fedhetlen életüket tanúsító igazolványokkal felszerelt pályázati kérésüket — folyó évi december hó 10-éig közvetlenül hozzám, annál inkább benyújtani igyekezzenek, különben a határidőn túl beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

S.-Szentgyörgy, 1896. évi november hó 16-án.

Gábor Péter,
alispán.

(197. 3—3)

Életnagyságu

arczkép

krétarajzban.

Legszebb szobadisz.

Legkedvesebb emlék.

Legalkalmasab ajándék

karácsony és ujvöre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítek művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért foktelosséggel és olcsó árban.

Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID, Budapest. Károly-körút 17.

(192. 3—10)

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legrövidebb munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galyanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 67—100)

HIRDETMEY.

Ő es. és apost. kir. Felsége f. 6. október hó 4-én Budapesten kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megrendelni méltóztatott, hogy a f. év végével rendezendő

XIX-ik jótékonyczélú m. kir. állami sorsjáték

remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap, 2. a kézdivásárhelyi „Stephánia” menedékház, 3. a budapesti első gyermekmenhely, 4. a kolozsvári „Mensa Akadémika”, 5. a szünidei gyermektelep, egylet, 6. a fehér kereszt-egylet, 7. a Czirkevenczia mellett létesítendő tengeri gyermekkórház és 8. az első budapesti szegény gyermekkert-egylet egyenként egy tízed; míg 9. a budapesti „Erzsébet” kórház-egylet, 10. a győri nádorvárosi leányárvaház és 11. a budapesti VII. kerületi népkönyha egyenként egy huszadrészében részesíttessék.

E sorsjáték összes 3282-ben mérhető nyereményével a következő játéktér szerinti 160,000 forint a rugnak, és pedig:

1 főnyeremény	60000 frt	2 nyeremény egyenként	2000 frt
1 „	15000 „	4 „	1000 „
1 „	10000 „	20 „	500 „
1 nyeremény	5000 „	50 „	100 „
1 „	1000 „	200 „	50 „
1 „	3000 „	3000 „	10 „

az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1896. évi december hó 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővármház, főemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamint a lottó- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy áruló közegnél.

Budapesten, 1896. október hó 4-én.

185 5—6.

M. kir. lottó-igazgatóság.

Hirdetések

olcsó áron
felvétetnek